

Decyzja
Prezydium KK
nr 198/20

ws. projektu ustawy o rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw wraz z autopoprawką
(druki sejmowe nr 828 i 828-A)

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” stwierdza, że pomimo wielokrotnych zapewnień kolejny projekt tzw. tarczy nie został skonsultowany z NSZZ „Solidarność” przez rząd, co jest nie tylko oburzające ale równocześnie stanowi rażące naruszenie normy art. 19 ustawy o związkach zawodowych. Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” otrzymała go już po 1 czytaniu w Sejmie RP ze strony Marszałka Sejmu co de facto uniemożliwia konsultacje projektu przez partnerów społecznych zgodnie z zasadami dialogu społecznego.

Prezydium KK NSZZ „Solidarność” przedstawia następujące uwagi, ograniczając się do najważniejszych:

Art. 1 pkt 6 projektu

Art. 1 pkt. 6 projektu zawiera propozycję zmiany art. 15zt ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Zgodnie z jego treścią Rada Ministrów może, w celu przeciwdziałania COVID-19, w drodze rozporządzenia, przyznać ponowną wypłatę świadczenia postojowego, o którym mowa w art. 15zq, dla osób, które otrzymały to świadczenie na podstawie art. 15zu lub przyznać świadczenie postojowe innym osobom, mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz skutki nimi wywołane.

W uzasadnieniu projektu do proponowanej zmiany wskazane zostało, iż jej celem jest umożliwienie otrzymania wsparcia w postaci świadczenia postojowego również przez te osoby, które działalność gospodarczą rozpoczęły po dniu 1 kwietnia 2020 r.

Sam cel proponowanej zmiany należy ocenić pozytywnie. Jednak zaproponowane brzmienie przepisu, w szczególności niedoprecyzowany a więc bardzo szeroki katalog „innych osób” sprawia, iż delegacja ustawowa jest nieprecyzyjna w zakresie osób uprawnionych do ewentualnej ponownej wypłaty świadczeń.

Art. 1 pkt 8 projektu

Art. 1 pkt. 8) projektu zawiera propozycje zmiany art. 15zuz ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Proponowana zmiana brzmi w sposób następujący: W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 nie wykonuje się tytułów wykonawczych nakazujących opróżnienie lokalu mieszkalnego.

„2. Przepis ust. 1 nie dotyczy:

- 1) orzeczeń wydanych na podstawie art. 11a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 i 956);
- 2) decyzji o:
 - a. zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej – wydawanej na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1363),
 - b. ustaleniu lokalizacji linii kolejowej – wydawanej na podstawie ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym,
 - c. zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1380 oraz z 2020 r. poz. 471),
 - d. ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie CPK, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 234 i 1378),
 - e. pozwoleniu na realizację inwestycji – wydawanej na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowy przeciwpowodziowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 933 oraz z 2020 r. poz. 471).”

Projektodawca zmianę uzasadnia koniecznością kontynuacji inwestycji o doniosłym znaczeniu społecznym lub gospodarczym. Z prowadzeniem tych inwestycji wiąże się niejednokrotnie konieczność opróżnienia lokalu mieszkalnego, co jest niemożliwe w świetle obecnego

brzmienia przepisu art. 15zuz ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Zgodnie z intencją ustawodawcy, norma art. 15zuz ma zapobiegać eksmisjom z lokali mieszkalnych, ale nie tylko osób, które miały status lokatorów, a również byłych właścicieli lub spółdzielców, którzy utracili własność lokali albo spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu w wyniku licytacji (komornika, syndyka) albo w wyniku poddania się dobrowolnie egzekucji z aktu notarialnego. Pozostajemy nadal w stanie epidemii. Hasło walki z epidemią brzmi: zostań w domu. Pozostawanie w domu jest jednym ze sposobów ograniczania rozprzestrzeniania się wirusa i w konsekwencji sposobem pozostawania w zdrowiu. Z tego powodu, wyłączenie przez ustawodawcę możliwości przeprowadzania eksmisji na podstawie wszelkich tytułów wykonawczych: wyroków i decyzji administracyjnych, z wyjątkiem przypadków przemocy w rodzinie, jest jak najbardziej uzasadnione.

Inwestycje, których dotyczą decyzje, o których mowa w zmienianym przepisie są inwestycjami społecznie doniosłymi, co uzasadnia wyważenie prawa obywatela do mieszkania i pozostawania w zdrowiu oraz korzyści jakie społeczeństwo może uzyskać w wyniku rozwoju gospodarczego, umożliwionego przeprowadzeniem przedmiotowych inwestycji.

Równoważąc obowiązek zagwarantowania określonych praw obywateli oraz potencjalne korzyści z przeprowadzenia inwestycji proponujemy, aby opróżnienie lokalu mieszkalnego było możliwe tylko w szczególnych okolicznościach – gdy jest to niezbędne ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego albo dla zabezpieczenia gospodarstwa narodowego przed ciężkimi stratami bądź też ze względu na inny interes społeczny lub wyjątkowo ważny interes gospodarczy tj. takich okolicznościach, które uzasadniają nadanie wskazanym w projekcie decyzjom rygoru natychmiastowej wykonalności.

W przypadku nadania decyzjom, o których mowa w projekcie, rygoru natychmiastowej wykonalności, przepisy ustaw przewidują obowiązek zapewnienia lokalu zamiennego (art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, art. 9w ust. 4 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego, art. 52 ust. 6 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym oraz art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych). Związanie opróżnienia lokalu z obowiązkiem

zapewnienia lokalu zamiennego pozwoli na realizację inwestycji przy poszanowaniu praw osób których opróżnienie lokalu mieszkalnego dotyczy.

Z powyższych względów proponujemy aby przepis art. 15zuz ust. 2 przyjął następujące brzmienie:

„2. Przepis ust. 1 nie dotyczy:

- 1) orzeczeń wydanych na podstawie art. 11a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 i 956);
- 2) decyzji o:
 - a. zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej – wydawanej na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1363),
 - b. ustaleniu lokalizacji linii kolejowej – wydawanej na podstawie ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym,
 - c. zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1380 oraz z 2020 r. poz. 471),
 - d. ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie CPK, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 234 i 1378),
 - e. pozwoleniu na realizację inwestycji – wydawanej na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 933 oraz z 2020 r. poz. 471) - której został nadany rygor natychmiastowej wykonalności.”

Przy wprowadzeniu zaproponowanej zmiany Prezydium KK NSZZ „Solidarność” nie zgłasza zastrzeżeń do art. 17 projektu, zgodnie z którym zmiana miałaby zastosowanie również do tytułów wykonawczych wydanych przed wejściem zmiany w życie.

Art. 7 i 9 projektu

Projektowane zmiany (zarówno art. 7 jak i 9 projektu) nie budzą poważniejszych zastrzeżeń. Zwiększenie uelastycznienia zarówno programu studiów w zakresie praktyk, jak i w materiałach związanych z organizacją roku akademickiego wydaje się uzasadnione i uwzględnia aktualną, ciągle niepewną sytuację epidemiczną.

Pozytywnie należy ocenić wprowadzenie tych instrumentów już obecnie, dzięki czemu ich adresaci uzyskają czas na ewentualne skorzystanie z nich.

W kontekście praktyk zawodowych (art. 7 projektu) Prezydium KK proponuje rozważyć czy lepszym rozwiązaniem z punktu widzenia poziomu kształcenia nie byłoby umożliwienie bardziej elastycznego planowania godzin praktyk w toku całego procesu kształcenia na danym kierunku, zamiast zmniejszania ich liczby.

Gdańsk, 21 grudnia 2020 r.

Prezydium KK
NSZZ „Solidarność”

SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”

Ewa Łydzerek